Overtaksationskommissionen for Vejle og Ringkøbing

Kendelse

Den 12. maj 2022

Sagsnr. 2021-000338

Sagens parter:

Lodsejer: lodsejer 1

matr.nr. 1

beliggende: adresse 1

7330 Brande

mod

Vandløbsmyndigheden: Ikast-Brande Kommune

Overtaksationskommissionen ændrer taksationskommissionens afgørelse.

Indledende oplysninger

Sagen vedrører lodsejers erstatningsspørgsmål i forbindelse med vandløbsmyndighedens gennemførelse af de statslige vandområdeplaner for 2016-2021.

Torsdag den 12. maj 2022 kl. 9:00 samledes Overtaksationskommissionen for Vejle og Ringkøbing på adresse 1 , 7330 Brande. Til stede ved overtaksationskommissionens behandling af sagen var formanden, fhv. kommissarius cand. jur. Erling Christensen, og de af Transportministeriet udpegede kommissionsmedlemmer Johan Høi Kristensen og Jørgen Østergård samt de kommunalt udpegede kommissionsmedlemmer Allan Leth og Ove Kjærskov Nielsen.

På vegne af lodsejer mødte dennes søn, person 2 .

Som repræsentant for vandløbsmyndighederne mødte advokat Jens Flensborg fra Codex Advokater. For Ikast-Brande Kommune mødte biolog Kristine Bollerup og

biolog Lenny Stolborg. På vegne af Billund Kommune mødte projektleder Anette Matthiesen.

Formanden bemærkede, at der for overtaksationskommissionen var fremlagt udskrift Taksationskommissionens kendelse af 1. september 2020 og ankebegæring af 25. november 2020 fra advokat Jens Flensborg på vegne af vandløbsmyndigheden.

Kommissionen foretog besigtigelse og efterfølgende fremsatte parterne deres synspunkter ved møde på Sønder Omme Kro.

Protokollen blev ført af juridisk sekretær, fuldmægtig, cand.jur. Susanne Midtgaard Lykke.

Sagens oplysninger

I forbindelse med gennemførelse af de statslige vandområdeplaner for 2016-2021 skal der etableres en faunapassage i Omme Å ved stemmeværket til Sdr. Omme Kanal. Passageforholdene skal forbedres, så der sikres fuld faunapassage ved Omme Å. Dette indebærer, at der skal etableres 400 meter nyt vandløb syd om det eksisterende fredede stemmeværk. Projektet gennemføres med hjemmel i vandløbslovens § 37, og efter reglerne i bekg. nr. 834/2016 om vandløbsregulering og -restaurering (reguleringsbekendtgørelsen). Det følger af reguleringsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, at godkendelsen af et projekt skal indeholde endelig afgørelse om eventuelle økonomiske spørgsmål. Som følge af den manglende enighed mellem lodsejer og vandløbsmyndigheden har vandløbsmyndigheden indbragt sagen for taksationskommissionen.

Taksationskommissionens afgørelse af 1. september 2020

"Taksationskommissionen kan ikke tage stilling til projektet eller hvorledes, projektet skal gennemføres. Taksationskommissionen kan alene tage stilling til de økonomiske konsekvenser for lodsejer ved et projekts gennemførelse. Der foreligger ikke noget gennemført projekt, og de konkrete økonomiske konsekvenser for lodsejer er derfor uafklarede. Taksationskommissionen kan derfor alene i dag udtale, at indgreb, indskrænkninger og ekspropriation af lodsejers ejendom skal ske i henhold til de i Landsaftalen fastsatte takster og de takster Ikast-Brande kommune i øvrigt har påberåbt sig, samt at sagen på ny efter projektets gennemførelse kan indbringes for Taksationskommissionen, hvis parterne ikke kan opnå enighed om beløbssatserne vedrørende de enkelte poster.

Under hensyn til sagsforløbet skal Ikast-Brande kommune vedstå sit oprindelige tilbud om at erstatte lodsejer 47.000 kr. til dækning af advokatomkostninger.

THI BESTEMMES:

For indgreb i lodsejer 1 *s rettigheder over ejendommen* adresse 1 *, 7330 Brande, matr.nr.* 1 *, skal Ikast-Brande kommune betale en erstatning svarende til de i Landsaftalen gældende satser for de enkelte indgreb på tidspunktet for projektets gennemførelse samt i øvrigt de af Ikast-Brande kommune påberåbte satser. I mangel af enighed om de enkelte posters størrelse, kan sagen på ny indbringes for Taksationskommissionen, når projektet er gennemført. Endvidere*

skal Ikast-Brande kommune betale 47.000 kr. til dækning af lodsejer 1 *s udgifter til sagkyndig bistand.*

For fremmøde for Taksationskommissionen skal Ikast-Brande kommune betale 350 kr. til lodsejer 1 *og 350 kr. til* person 2 *."*

Parternes påstande og synspunkter

Lodsejers søn indledte med at forklare, at området har historisk betydning, og lodsejer er oprigtig ærgerlig over projektet, men også at lodsejer ønsker et kompromis, som alle parter kan leve med. Sønnen forklarede, at faderen siden starten af projektet har haft sympati for tanken om, at fisk kan vandre opstrøms, samt at der skal tages højde for områdets fauna og flora. Lodsejer er dog uenig i den fremgangsmåde som vandløbsmyndigheden ønsker at etablere ændringer efter. Lodsejer og dennes søn er af den opfattelse, at projektet omkring Kanalen/Omme Å kan gennemføres på en langt mere hensigtsmæssig måde end det af vandløbsmyndigheden fremlagte projektforslag. Lodsejer føler, at projektet "trækkes ned over hovedet på os". Lodsejerens søn redegjorde for forskellige løsningsmuligheder, som han fandt var mere skånsomme overfor såvel lodsejerne som naturen og miljøet.

Lodsejers søn forklarede desuden, at han var uforstående overfor, at naboen er blevet lovet en bro over til sit areal, og at naboen derfor nu ikke ønskede at sælge jorden. Lodsejers søn forklarede at, han havde opfattet det som naturligt, at lodsejer ville få mulighed for at købe jorden, da det ville give god mening, at åen danner skellet. Lodsejers søn forklarede, at han var blevet meget overrasket og skuffet over, at vandløbsmyndigheden havde valgt denne løsning ude at orientere lodsejer.

Vandløbsmyndigheden

Vandløbsmyndighedens advokat anførte, at overtaksationskommissionen ikke kan tage stilling til projektet, eller hvordan det skal gennemføres, men at sagen udelukkende vedrører behandling af erstatningsspørgsmålet, og at der således skal tages udgangspunkt i det foreliggende projekt, selv om lodsejeren ikke er enig i dette.

Advokaten forklarede, at der har været flere drøftelser med lodsejer om erstatningsspørgsmålet og at endeligt erstatningstilbud blev fremsendt den 30. april 2019 med acceptfrist den 15. maj 2019. Erstatningstilbuddet lød på i alt 102.783 kr., men blev ikke accepteret af lodsejer, hvorefter tilbuddet bortfaldt.

Under taksationssagen nedlagde vandløbsmyndigheden påstand om, at erstatningen skulle opgøres til 20.000 – 21.000 kr. Advokaten forklarede, at dette lavere erstatningstilbud var begrundet i, at det efter vandløbsmyndighedens vurdering ikke ville blive nødvendigt midlertidigt at inddrage arealer i forbindelse med anlægsarbejdet, hvorfor de beløb til strukturskadeerstatning og afgrødeerstatning, som indgik i det oprindelige tilbud, ikke bliver aktuelle.

Advokaten anførte, at ud fra taksationskommissionens kendelse er det vanskeligt at vurdere, hvilket erstatningskrav der rent faktisk tilkendes lodsejeren, idet der alene henvises til de i Landsaftalen fastsatte takster, og de "takster som Ikast-Brande Kommune i øvrigt har påberåbt sig". Vandløbsmyndigheden har derfor fundet det

nødvendigt, at påklage kendelsen for at opnå en konkret stillingtagen til det økonomiske spørgsmål, jf. kravet herom i reguleringsbekendtgørelsens § 19, stk. 2., hvorefter det følger af klagenævnspraksis, at godkendelser iht. vandløbsloven, som er omfattet af reguleringsbekendtgørelsen, kan blive ophævet, såfremt der ikke er afklaring af de "økonomiske spørgsmål", jf. § 19, stk. 2, enten ved en frivillig aftale eller ved en afgørelse fra taksationsmyndighederne.

Advokaten forklarede, at vandløbsmyndigheden er indforstået med, at der ved erstatningsfastsættelsen tages udgangspunkt i taksterne som følger af Landsaftalen for 2022 (eksempelvis for Vand- og Spildevandsanlæg i landbrugsjord eller for El- og Fiberanlæg på landbrugsjord).

Vandløbsmyndigheden er i øvrigt indforstået med at de af taksationskommissionen fastsatte poster reguleres til 2022-niveau.

Advokaten gjorde gældende, at der ikke er grundlag for at pålægge kommunen at betale den af taksationskommissionen tilkendte godtgørelse på 47.000 kr. til lodsejer for godtgørelse af advokatomkostninger. Advokaten anførte, at lodsejers udgifter til advokat ikke har nogen direkte sammenhæng med sagen, og der er derfor ikke grundlag for at overvælte denne på udgift på vandløbsmyndigheden.

Advokaten anførte desuden, at erstatning for vejareal og strukturskade ikke bliver relevant, da det ikke bliver nødvendigt at etablere en midlertidig adgangsvej.

Overtaksationskommissionens begrundelse og afgørelse

Overtaksationskommissionen finder, at Taksationskommissionens kendelse bør ændres, således at der fastsættes en erstatning til ejeren på 22.289 kr., dersom projektet gennemføres som beskrevet nedenfor. Desuden tilpligtes Ikast-Brande Kommune at betale en godtgørelse til ejeren på 25.000 kr. for udgifter til sagkyndig bistand i forbindelse med sagen.

Det bemærkes indledningsvis, at taksationsmyndighederne alene har kompetence til at afgøre erstatningsspørgsmålet. Overtaksationskommissionen kan således ikke ændre kommunens beslutning vedrørende projektets indhold eller gennemførelse. Det skal også bemærkes, at kommissionen har forståelse for ejerens ønske om at overtage det areal, som den nye slyngning af åen vil afskære fra naboejendommens øvrige arealer, men efter det oplyste ønsker naboen ikke at afstå arealet, og den i vejlovens § 104, stk. 3 indeholdte ekstensionsbestemmelse gælder ikke for sager, der behandles efter vejlovens § 123 (vandløbssager).

Ved behandlingen af sagen har Overtaksationskommissionen lagt til grund, at projektet for så vidt angår ejerens ejendom vil omfatte følgende:

- Opfyldning af et stykke af det eksisterende vandløb og etablering af en ny slynge i vandløbet som vist på den på forretningen fremlagte plan.
- Etablering af en ny kanal med en længde på 135 m i eksisterende grøft. Ejeren bevarer ejendomsretten til arealet, men kommunens ret til anlæg af kanalen samt fremtidigt tilsyn og vedligehold sikres ved tinglysning af en deklaration

med et fire meter bredt deklarationsareal, svarende til et samlet deklarationsareal på 540 m^2.

- Kommunen sikres vejadgang til anlæg, drift og vedligehold af den nye kanal ved tinglysning af deklaration herom på et eksisterende spor gennem skoven, den såkaldte deklarationsvej, på et areal på 744 m x 4 m, i alt 2.976 m^2.

For disse indgreb har Overtaksationskommissionen fastsat følgende erstatningsbeløb:

For retten til at benytte deklarationsvejen fastsættes erstatningen til 9.761 kr., svarende til 2.976 m^2 à 3,28 kr., jf. landsaftalen 2022 vedrørende vand- og spildevandsanlæg. For rettigheder vedrørende kanalen fastsættes erstatningen til 540 m^2 á 6 kr. som tilbudt af kommunen. Hertil kommer et grundbeløb på 4.587 kr., jf. landsaftalen 2022. Med hensyn til tab af fiskeret på den opfyldte vandløbsstrækning fastsættes erstatningen til 5.000 kr. svarende til halvdelen af det oprindeligt tilbudte beløb fra kommunen, idet fiskeri ikke har været tilladt på ca. halvdelen af vandløbsstrækningen.

Det blev fastslået på forretningen, at den tidligere forudsatte nye anlægsvej over ejendommen ikke vil blive etableret. Der bliver derfor ikke tale om erstatning for strukturskade og afgrødetab.

Det bemærkes, at erstatningen kun kommer til udbetaling, hvis projektet bliver gennemført som beskrevet. Hvis der sker ændringer i projektet, vil sagen kunne indbringes for taksationsmyndighederne på ny. Det samme gælder, hvis der sker skader på ejendommen, og parterne ikke kan blive enige om erstatningen herfor.

Overtaksationskommissionen finder ikke, at kommunen er bundet af de tilbud, der har været fremsat under sagen med henblik på at afslutte sagen i mindelighed. Det gælder også den forhøjelse af erstatningstilbuddet, der på et tidspunkt blev tilbudt til dækning af advokatudgifter. Overtaksationskommissionen finder det rimeligt, at der i henhold til vejlovens § 123, stk. 4 pålægges kommunen at betale et beløb til nødvendige sagsomkostningen i forbindelse med sagen, men finder eksempelvis ikke, at dette kan gælde de advokatudgifter, som ejeren har afholdt i forbindelse med hans ansøgning om fredning af stemmeværket. Overtaksationskommissionen har under hensyn til sagens forløb fundet et beløb på 25.000 kr. passende. Beløbet betales uanset om projektet gennemføres eller ej.

Herefter bestemmes:

Under forudsætning af, at projektet gennemføres som beskrevet, betaler kommunen følgende erstatning til ejeren:

For sikring af vejadgang, 2.976 m^2 à 3,28 kr.:.....9.761 kr.

For sikring af rettigheder vedrørende kanalen, 540 m^2 à 6 kr.:.....3.240 kr.

Grundbeløb:.....4.587 kr.

For tab af fiskeret:.....5.000 kr.

I alt:.....22.588 kr.

Desuden skal Ikast-Brande Kommune betale et beløb på 25.000 kr. til ejeren til dækning af omkostninger til sagkyndig bistand i forbindelse med sagen, jf. vejlovens § 123, stk. 4.

De af Taksationskommissionen fastsatte beløb på 2 gange 350 kr. for fremmøde ændres ikke.

Denne kendelse er truffet i henhold til § 73, jf. § 37 i lov om vandløb, jf. §§ 116 og 123 i lov om offentlige veje.

Erling Christensen

Johan Høi Kristensen

Jørgen Østergård

Allan Leth

Ove Kjærskov Nielsen

/Susanne Midtgaard Lykke

Klagevejledning

Kendelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Evt. søgsmål vedrørende sagen skal anlægges mod modparten i sagen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Viborg, den 17. juni 2022

Susanne Midtgaard Lykke

Fuldmægtig, Cand.jur.

